

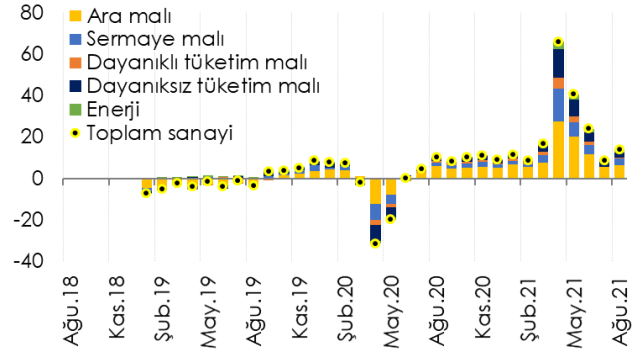
Sanayi üretimi Ağustos'ta yıllık bazda yüzde 13,8 arttı.

Sanayi Üretim Endeksi Ağustos 2021	TEA yıllık %Δ	MEA aylık %Δ
Toplam sanayi	13,8	5,4
Madencilik ve taşocaklığı	9,4	-1,7
İmalat sanayi	14,2	6,3
Elektrik, gaz, buhar	9,4	-0,2
Ara mali	15,4	4,6
Dayanıklı tüketim mali	8,3	0,1
Dayaniksız tüketim mali	9,8	2,5
Enerji	9,3	0,4
Sermaye mali	20,5	15,6
İmalat sanayi	14,2	6,3
Düşük teknoloji	13,7	3,0
Orta-düşük teknoloji	12,7	5,5
Orta-yüksek teknoloji	17,5	10,0
Yüksek teknoloji	18,2	24,9
Otomotiv	26,3	24,3
Kimya	17,3	5,2
Gıda	5,0	-0,1
Tekstil	14,1	6,0
Mobilya	21,0	4,0
Elektrikli Teçhizat	8,2	1,7

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi Ağustos ayında bir önceki aya göre yüzde 5,4 oranında yükseldi. Verinin artış hızı, artan küresel ticaret ve Türkiye'nin ihracatı'nın yanı sıra Temmuz ayındaki resmi tatillerden dolayı azalan işgünü etkisiyle Temmuz ayındaki baz etkisinden de kaynaklanmakta.

Yıllık değişime bakıldığında ise, takvim etkisinden arındırılmış verilerde sanayi üretimi bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 13,8 oranında arttı. Böylece geçtiğimiz dört aydaki hızlı yükselişin ardından ivme kaybetse de 2020 yılı Haziran'dan bu yana

Sanayi Üretimine Katkıları (yıllık, tea, % puan)

yükselişini sürdürmüştü. İmalat sanayi PMI verisi, Eylül ayında 52,5 ile bir önceki aya göre 1,6 puan azalış kaydetse de 50 seviyesinin üzerinde seyretti. Bu veriye göre Eylül ayında da sanayi üretiminde artış beklenmekte.

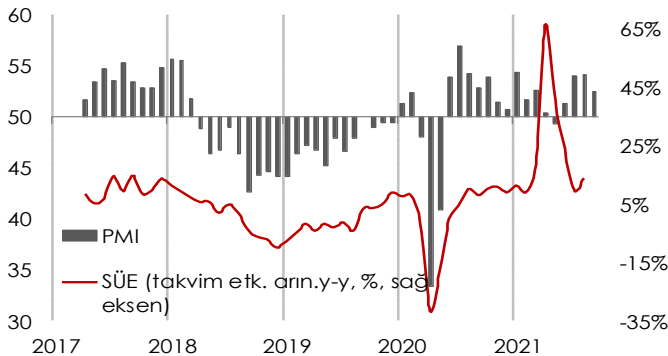
Sanayi üretiminin yıllık bazdaki artışına alt gruplar bazında bakıldığında, ara mali üretiminin önemli katkısı olduğu görülmekte. Ağustos ayında ara mali üretimi sanayi üretimindeki artışın 6,2 puanını oluşturdu.

Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, madencilik ve taş ocaklığı sektörü endeksi bir önceki aya göre yüzde 1,7 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 0,2 azalırken imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 6,3 yükseldi.

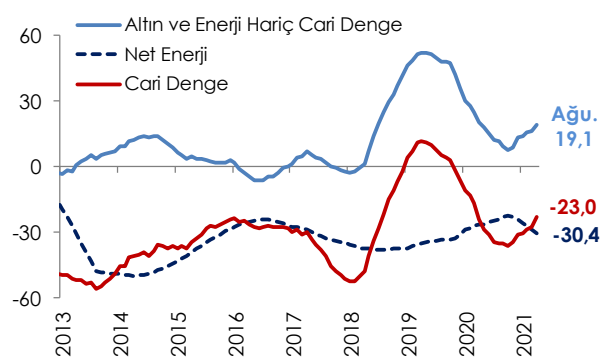
Cari İşlemler Dengesi Ağustos ayında 528 milyon dolar fazla verdi.

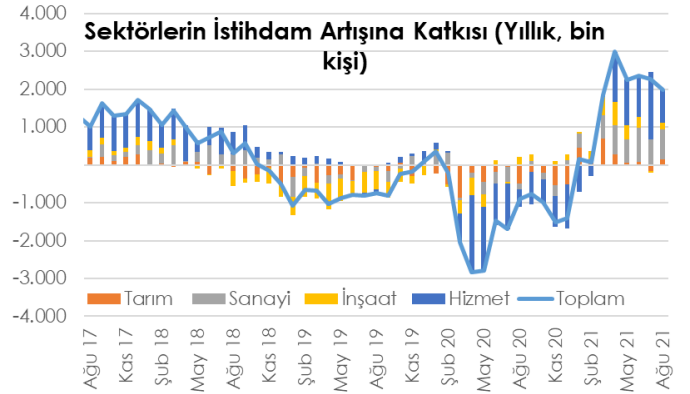
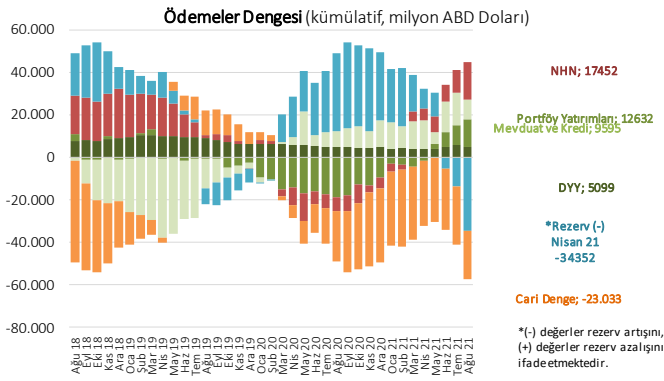
Ağustos ayında cari işlemler açığı 528 milyon dolar seviyesinde gerçekleşti. Böylelikle Ekim 2020'den bu yana ilk fazla kaydedilmiş oldu. Temmuz ayında 923 milyon dolar açık vermişti. Cari açığın Ağustos ayında fazla vermesinde, ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığının bir önceki yılın aynı ayına göre 2,6 milyar dolar azalarak 2,8 milyar dolara gerilemesi ve hizmetler

**İmalat Sanayi PMI (aylık endeks)
Sanayi Üretim Endeksi (Yıllık Değişim)**

Cari İşlemler Dengesi (yıllık, milyar dolar)

dengeyi kalemi kaynaklı net girişlerin 2,3 milyar dolar artarak 4,08 milyar dolara yükselmesi etkili oldu.

Üst üste altı aydır gerileyerek 23 milyar dolar seviyesinde gerçekleşen 12 aylık kümülatif cari işlemler açığı ise, son bir yılın en düşük seviyesine indi. Böylece cari dengede iyileşme eğilimi Ağustos ayında da devam etti. Çekirdek denge olarak bilinen altın ve enerji hariç cari denge 4,4 milyar dolar fazla verdi. Geçen yıl Ağustos ayında 1,5 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmişti.

Hizmetler dengesi alt kalemi seyahat kaleminin katkısıyla 3,4 milyar dolar fazla verdi. Birincil gelir dengesinden kaynaklanan net çıkışlar, bir önceki yılın aynı ayına göre 220 milyon dolar artarak 850 milyon dolar oldu.

Finans hesabı tarafına bakıldığında ise, alt kalemlerden doğrudan yatırımlarda 319 milyon dolar net döviz çıkışı yaşanırken portföy yatırımları kanalıyla 1,3 milyar dolar tutarında net döviz girişi olduğu görülüyor. Bir diğer önemli gelişme ise, IMF tarafından IMF üyesi ülkelere Fon'daki kotalarına paralel olarak yapılan SDR tahsisatı sonucunda, Türkiye'ye tahsis edilen 4,5 milyar SDR karşılığı 6,3 milyar doların Finans Hesabı'na kaydedilmesi oldu. Resmi rezervlerde Ağustos ayında 13,2 milyar dolar net artış gerçekleşti.

İşsizlik oranı Ağustos ayında ılımlı geriledi.

İşsizlik oranı Ağustos ayında yüzde 12'ye gerilerken

Ağustos Ayları

	2018	2019	2020	2021
İşsizlik (%)	11,1	14,2	13,0	12,0
MEA İşsizlik (%)	11,2	14,1	13,0	12,1
Tarım Dışı İşsizlik (%)	13,3	17,0	15,4	14,2
Atıl İş Gücü Oranı (%)	16,5	19,3	24,9	21,7
İşgücüne Katılım (%)	54,0	53,7	50,4	52,5
İşsiz Sayısı (bin kişi)	3.658	4.693	4.094	4.019

mea: mevsim etkisinden arındırılmış

yükselirken mevsimsel etkilerden arındırılan işsizlik oranı değişmeyerek yüzde 12,1 olarak kaldı.

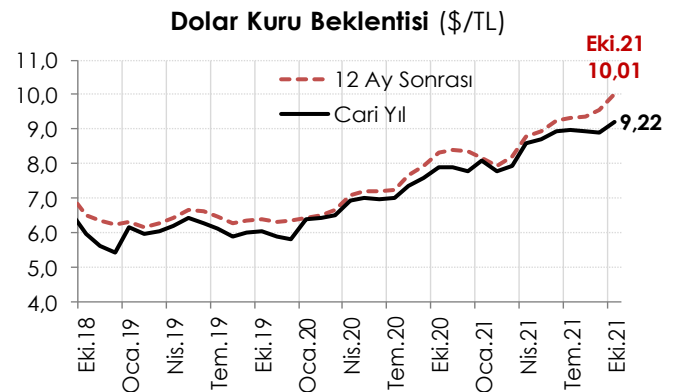
İşgücüne katılım oranı pandemi sebebi ile geçtiğimiz yıl Nisan ayında açıklanan serinin en düşük seviyesi olan % 46,2'ye düşmüştü. O tarihten bu yana artış trendini sürdüren İşgücüne katılım oranı verisi Ağustos ayında yüzde 52,5'e yükseldi. İşsiz sayısı ise önceki aya göre 16 bin kişi artarken bir önceki yılın ayına göre 75 bin kişi azalarak 4 milyon 19 bin kişi olarak gerçekleşti.

Toplam istihdam önceki aya göre 275 bin kişi artarken bir önceki yılın aynı ayına göre 1 milyon 975 bin kişi arttı. Sektörlere göre istihdam artışı incelendiğinde önceki aya göre hizmetler sektöründe istihdam 240 bin kişi azalırken sanayide 206 bin, inşaat 165 bin, ve tarımda 143 bin kişi artış oldu. Yıllık bazda ise tarımda 139 bin, sanayide 789 bin inşaat 192 bin ve hizmetler sektöründe 853 bin kişilik istihdam artışı yaşandı.

Tarım dışı işsizlik yüzde 14,2'ye yükselirken Atıl iş gücü oranı yüzde 23,5'ten yüzde 21,7'ye geriledi.

TCMB Piyasa Katılımcıları Anketi (Beklenti Anketi)

Ekim ayı TCMB Piyasa Katılımcıları Anketi'nde aylık TÜFE artışının yüzde 1,94, yıllık artışın ise yüzde 17,63 olması beklenmektedir. Yıl sonu dolar kuru beklentisi de 8,9184'ten 9,2195'e yükselmiştir. Katılımcılar 2021'de Türkiye ekonomisinin yüzde 8,9 büyüyeceğini tahmin etmektedir. Bu yıl yaklaşık 21 milyar 275 milyon dolar

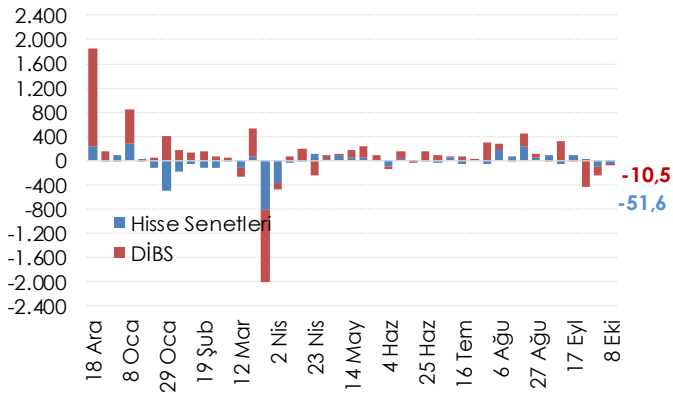

cari açık beklentisi olan katılımcılar 2022 yılında ise 21 milyar 486 milyon dolar cari açık beklemektedirler.

Haftalık Para, Banka ve Menkul Kıymet İstatistikleri

8 Ekim ile biten haftada yurt dışı yerleşikler hisse senedi piyasasında net 51,6 milyon dolar satış gerçekleştirirken DİBS piyasasında da net 10,5 milyon dolar satış gerçekleştirdi. Bununla birlikte yıl başından bu yana hisse senedi piyasasından 1,3 milyar dolar satış, DİBS piyasasından 1,9 milyar dolar alış gerçekleşmiş oldu. Yurt dışı yerleşiklerin portföyünde 8,2 milyar dolar DİBS ve 21,3 milyar dolar hisse senedi bulunmaktadır.

Yurtdışı Yerleşiklerin Net Portföy Yatırımları, Milyon \$

Döviz Tevdiat Hesapları (DTH) 8 Ekim ile biten haftada bir önceki haftaya göre 1,5 milyar dolar artışla 261,7 milyar dolar olurken toplam mevduatlar içindeki payı yüzde 54,7 oldu. DTH, yurt içi gerçek kişilerde 156 milyon dolar azalırken yurt içi tüzel kişilerde 1,7 milyar dolar artış gösterdi.

TCMB'nin brüt döviz rezervi 2,1 milyar dolar artışla 85,4 milyar dolara çıkarken, altın dahil toplam brüt rezervler 1,7 milyar dolarlık artışla 123,5 milyar dolar oldu. Net rezervler ise 332 milyon dolar artışla 29,6 milyar dolar oldu.

Veri Takvimi

21 Ekim 2021
Perşembe

TCMB PPK Toplantısı

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER	2016	2017	2018	2019	2020	Son 3 Veri		
BÜYÜME						20.Ç4	21.Ç1	21.Ç2
GSYH (milyar USD)	863	851	797	761	717	191,5	188,5	188,6
GSYH (milyar TL)	2.627	3.134	3.758	4.320	5.048	1.524	1.389	1.581
Kişi Başına Gelir (USD)	10.964	10.696	9.793	9.208	8.597			
Büyüme Oranı (%)	3,3	7,5	3,0	0,9	1,8	6,2	7,2	21,7
Net İhracatın Katkısı (puan, %)	-1,1	0,2	3,6	2,4	-5,5	-0,6	1,1	6,9
ENFLASYON (yıllık, %)	2015	2017	2018	2019	2020	Tem.21	Ağu.21	Eyl.21
TÜFE	8,8	11,9	20,3	11,8	14,6	18,95	19,25	19,58
Yurt İçi ÜFE	5,7	15,5	33,6	7,4	25,1	44,92	45,52	43,96
İŞGÜCÜ PİYASASI	2016	2017	2018	2019	2020	May.21	Haz.21	Tem.21
İşsizlik Oranı (ort. %)	10,9	10,9	10,9	13,6	12,7	12,7	10,6	12,0
İşgücüne Katılım Oranı (%)	51,8	52,6	53,1	51,8	49,1	50,5	50,3	51,2
DÖVİZ KURLARI	2016	2017	2018	2019	2020	Tem.21	Ağu.21	Eyl.21
TÜFE Bazlı Reel Efektif Döviz Kuru	93,49	86,27	76,36	76,18	62,17	61,25	62,82	-
USD/TL	3,54	3,81	5,27	5,95	7,35	8,50	8,38	8,84
EUR/TL	3,70	4,55	6,03	6,66	9,02	10,09	9,85	10,31
Döviz Sepeti (0,5*EUR+0,5*USD)	3,62	4,18	5,65	6,30	8,18	9,29	9,11	8,56
DIŞ TİCARET (GTS, 12 aylık, milyar USD)	2016	2017	2018	2019	2020	Haz.21	Tem.21	Ağu.21
Dış Ticaret Dengesi	-52,9	-74,2	-54,0	-29,5	-49,9	-47,2	-48,7	-46,6
İhracat	149,2	164,5	177,2	180,8	169,5	199,5	201,0	207,4
İthalat	202,2	238,7	231,2	210,3	219,4	246,7	249,6	254,1
Karşılama Oranı (%)	73,8	68,9	76,6	86,0	77,3	80,9	80,5	81,6
ÖDEMELER DENGESİ (12 aylık, milyar USD)	2015	2016	2017	2018	2019	Haz.21	Tem.21	Ağu.21
Cari İşlemler Dengesi	-27,3	-27,0	-40,8	-21,7	5,3	-28,6	-27,6	-23,0
Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)	-3,6	-3,6	-5,4	-2,9	0,7	-4,0	-3,9	-3,2
Finans Hesabı	6,3	17,5	41,7	-11,6	1,1	26,2	30,2	40,0
Doğrudan Yatırımlar (net)	14,2	10,7	8,3	9,2	6,3	5,0	5,9	5,1
Portföy Yatırımları (net)	-13,9	8,4	24,4	-0,9	-2,8	6,7	9,2	12,6
Diğer Yatırımlar (net)	6,0	-1,6	8,9	-19,9	-2,4	14,5	15,1	22,3
Rezerv Varlıklar (net)	-11,8	0,8	-8,2	-10,4	6,3	5,5	13,5	34,4
Net Hata ve Noksan	9,2	10,3	-9,1	22,9	-0,1	8,0	11,0	17,5
BÜTÇE (Kümülatif, milyar TL)	2015	2016	2017	2018	2019	Haz.21	Tem.21	Ağu.21
Harcamalar	506,3	584,1	678,3	830,8	1000,0	663,4	804,4	910,1
Faiz Harcamaları	53,0	50,2	56,7	74,0	99,9	90,9	114,5	128,2
Faiz Dışı Harcamalar	453,3	533,8	621,6	756,8	900,1	572,5	689,9	782,0
Gelirler	482,8	554,1	630,5	758,0	875,3	630,8	726,1	872,6
Vergi Gelirleri	407,8	459,0	536,6	621,5	673,9	496,9	581,7	712,8
Bütçe Dengesi	-23,5	-29,9	-47,8	-72,8	-124,7	-32,5	-78,3	-37,5
Faiz Dışı Denge	29,5	20,3	8,9	1,1	-24,8	58,3	36,2	90,7
Bütçe Dengesi / GSYH (%)	-0,9	-1,0	-1,5	-2,0	-2,9	-0,6	-1,3	-0,6
BORÇ STOKU (12 aylık, milyar TL)	2016	2017	2018	2019	2020	Haz.21	Tem.21	Ağu.21
Merkezi Yönetim								
İç Borç Stoku	468,6	535,4	586,1	755,1	1060,4	1135,4	1152,4	1169,1
Dış Borç Stoku	291,3	341,0	481,0	574,0	751,8	908,5	879,9	872,6
Toplam Borç Stoku	760,0	876,5	1067,1	1329,1	1812,1	2043,9	2032,3	2041,7
Genel Yönetim						20.Ç3	20.Ç4	21.Ç1
AB Tanımlı Borç Stoku	643,3	735,4	878,3	1134,0	1404,2	2018,5	2006,9	2166,1
AB Tanımlı Borç Stoku / GSYH(%)	27,5	28,2	28,2	30,4	32,8	42,7	39,8	40,4
BANKACILIK SEKTÖRÜ (milyar TL)	2016	2017	2018	2019	2020	Haz.21	Tem.21	Ağu.21
Krediler	1.484,3	1.733,6	2.393,1	2.654,4	3.574,6	3.914,9	3.880,7	3.908,0
İhracat Kredileri	115,4	140,7	245,7	274,7	354,5	423,4	414,6	422,3
Türk Eximbank İhracat Kredileri	43,2	61,6	129,5	142,9	178,3	218,5	212,2	210,9
Türk Eximbank'ın Payı (%)	37,4	43,8	52,7	52,0	50,3	51,6	51,2	50,0
SYR (%)	15,6	15,6	17,3	18,4	18,7	17,75	17,45	17,45
TGA (%)	3,1	3,2	3,9	5,4	4,1	3,66	3,71	3,71

Yasal Uyarı: Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılarak sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Türk Eximbank, bu bülteninde yer alan bilgilerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Bülten içinde yer alan bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşabilecek zararlardan Türk Eximbank hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.